

SLOVENSKI NAROD

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike. — Inzerati do 30 peti vst. a Din 2, do 100 vst. a Din 2.50, od 100 do 300 vst. a Din 3, večji inzerati peti vst. a Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Generalna ofenziva frankovcev na prestolnico:

Madrid obkoljen od vseh strani

S pomočjo italijanskih divizij in pod vodstvom inozemskih izkušenih oficirjev so frankovci v teku zadnjih dni dosegli znatne uspehe in zožili obroč okrog Madrida, čigar padec smatrajo za neizbežen

Pariz, 11. marca. r. Borbe, ki so se pričele v ponedeljek v okviru nove velikopotezne ofenzive frankovcev, spadajo med najvažnejše odlomke španske državljanske vojne. — Znatni oddelki Francovih čet, ojačeni s celo italijansko divizijo, ki šteje 30 do 35.000 tisoč mož, napredujejo vzdolž reke Henares po cesti od Sigüence proti Guadalajari. Pri tem napredovanju so nacionalisti dosegli v širini kakih 30 do 40 km prodrlji za dobrih 20 km in so dosegli črto La Toba - Arhesilas - Masagozo. Arhesilas se nahaja točno v središču med Sigüence in Guadalajaro.

Napredovanje nacionalistov daje fronti vedno bolj obliko obroča okrog Madrida, ki gre po črti Sigüence - severno od Brihue - Guadarama - Escorial - Madrid - Arganda. Cilj generala Franca je očividno, da z zavzetjem Guadalajare na severovzhodu in event. Argande na jugovzhodu Madrida sklene obroč ter odreže od zaledja vladne čete, ki se nahajajo na položajih zapadno od Madrida do Escoriala.

Zavzetje Guadalajare bi prepustilo vladnim četam le še ozek pas, ki bi služil za umik vladnih čet v Madrid. Takšen umik bi bil zelo težaven in riskanten in ni dvoma, da bi to zelo porazno vplivalo na branitelje Madrida.

Pri tej ofenzivi pa se opaža, da se general Franco poslužuje docela nove taktike. V začetku državljanske vojne je izvajal general Franco samo frontne napade. Pozneje, v dobi prvega obleganja Madrida so frankovci prešli v sistem topniških priprav pešadijskih napadov. Sedaj pa se poslužuje metod, s katerimi je maršal Badoglio zavzel Adis Abebo. Najprej prodirajo motorizirani oddelki, ki prebijajo sovražnikovo linijo in čistijo ceste od sodelovanju letalstva, ki preprečuje zbiranje sovražnika, še le nato pa sledi pešadija. Tako metoda je zelo uspešna v hribovitem terenu okrog Madrida, ki v mnogočem spominja na Abesinijo. Nova taktika pa ob enem tudi dokazuje, da vodijo ofenzivo docela novi ljudje, ki imajo že svoje izkušnje.

Madrid obkoljen

Salamanca, 11. marca. z. Glavni stan generala Franca je davi objavil o položaju pri Madridu naslednje uradno poročilo:

Nacionalistične čete so sinoči nadaljevale svoje prodiranje in smeri proti Guadalajari ter so zavzele važne postojanke, ki so oddaljene od tega mesta samo še 18 km. Južnovzhodno od Jadagosa so čete naletele na več sestrskih vojniških letal. V sredo zvečer so dosegle kraj Sateda na cesti Guadalajara - Guenoza severovzhodno od Madrida. To je bila zadnja zveza Madrida z Valencijo, ki je sedaj presekana in Madrid odrezan od zaledja. Vsi voditelji nacionalističnih čet poročajo, da je odpor vladnih čet zlomljen ter da ne more nihče več zadržati uspešnega prodiranja frankovcev. Posebno važnost pripisujejo porazu tako zvanega bataljona »rdečih levov«. Ta bataljon je bil pri Brihueju popolnoma uničen. Frankovci so ujeli oba poveljnika, dva nižja oficirja in 10 mož, vsi ostali pa so padli v krvavi borbi. Na tem odseku se bori na strani nacionalistov 32.000 mož, vladne čete pa imajo komaj še 15.000 mož, ker so imele zadnje dni silne izgube. Nacionalisti razpolagajo tu s 150 topovi, 50 tanki in 80 oklopnimi avtomobili. V Madridu skušajo še prikriti poraz, vendar pa vlada v vrstah braniteljev vedno večja zmeda. Tudi pri Oviedu so dobili nacionalisti ojačen ter so izvršili napad in zavzeli postojanke vladnih čet pri Escamperu.

V Madridu priznavajo uspehe frankovcev

MADRID, 11. marca. AA. »Mundo Obre« piše: Sinoči so se pri Guadalajari nadaljevale borbe, ki so imele za cilj, da bi ustavile sovražnika. Po napadu na naš center so se fašisti okrenili na naše desno krilo, da bi zavarovali glavno svojih čet. Iz te vesti se spozna načrt nacionalistične ofenzive na severu Madrida. Najprej so predirli vladno fronto pri Ahmadonesu, vzhodni del pa je prebil fronto pri Abana-

desu. Zahodna kolona bi naj zavzela aragonsko cesto, osrednja kolona Brigue in vzhodna kolona Sifuentes. Brigue je blizu reke Tajune, Sifuentes pa je malo nad reko Tajo. Motorizirani oddelki so upornikom omogočali, da bi lahko zavzeli dve točki. Uporniki ne mislijo najbrž prodirati naravnost proti Guadalajari, ampak bodo najbrž nadaljevali prodiranje proti temu dvema krajema ob reki Tajuni in Tajo.

Odpor za obrambo Madrida je objavil sinoči ob 22. uri. Na odseku pri Jarami je huda delavnost topništva. Na ostalih odsekih streljanje iz pušk posebno na odseku pri Pardu, kjer smo našli osem trupel, ki so imele pri sebi nemško orožje. Na fronti Guadalajare se nadaljuje močan pritisk, ali naše čete so v hudih protinapadih povzročile ogromno škodo sovražniku. Naše topništvo je tam razbilo zbiranje nasprotnikov. Na ostalih odsekih je vladala tišina.

Dopisnik United Pressa poroča, da operirajo ob Guadalajari čete 2. in 3. divizije redne italijanske vojske, ki so nedavno zavzele Malago. Te sile prodirajo vzdolž glavne ceste v jugovzhodni smeri. Na čelu italijanskih kolon operirajo mali italijanski tanki, ki vozijo z brzino 50 km na uro. Akcija podpira 40 italijanskih letal, da preprečijo koncentracijo republikanskih rezerv. Splošno se opaža, da so italijanske operacije tako nedavno pred Malago kakor tudi sedaj pred Madridom popolnoma podobne prodoru maršala Badoglija proti Adis Abebi.

V madridskem univerzitetnem okraju kakor tudi ob reki Jarami so boji nekoliko ponehali.

Agencija Radio poroča, da so istočasno z ofenzivo pri Guadalajari pričele nacionalistične čete ofenzivo na Sierra Guadarami preko Somosierra proti Madridu ter se jim je že posrečilo zasedeti kraj Buidrago. Prodiranje nacionalističnih kolon na črti Guadalajara - Sigüence se razvija zelo naglo. Nacionalistične čete so zasedle Val formoso, vzhodno od glavne ceste.

SIGÜENCE, 11. marca. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča, da so nacionalisti jutraj nadaljevali z napredovanjem, dasi jih je oviralo slabo vreme. Pred seboj imajo samo še razbite vladne oddelke, ki vsi delajo na svoj račun.

Proračun v nar. skupščini sprejet Za proračun je glasovalo 177 poslancev

Beograd, 11. marca. p. Debat o proračunu je trajala sinoči do pol 11. Po končanih govorih nar. poslancev je imel zaključno besedo poročevalec večine Časlav Nikitović.

Zatem je skupščina prešla na glasovanje o posameznih členih finančnega zakona ter je končno vladna večina sprejela celotni finančni zakon z amandmami vlade. Po sprejetju finančnega zakona je bil odrejen kratek odmor. Seja se je ob 23. nadaljevala ter je bilo odrejeno glasovanje o celotnem proračunu. Predsednik St. Cirić je naprosil poslance, naj ostane-

SEVILJA, 11. marca. AA. Havas: General Queipo de Llano je sinoči govoril po radiu in izrekel velik govor o zaslugah nacionalistične vojske mornarice v tej vojni. Nato je podčrtal važnost uspehov nacionalistov na fronti pri Guadalajari, ki so se večeraj prehodno ustavili, to pa zaradi hudega snežnega meteža. Kljub vremenu so nacionalistične čete napredovale za 28 km. Na južni fronti so nacionalistične čete zavzele Villanueva del Luca, zgodaj zjutraj pa je danes najbrž padel tudi Pozoblanco.

Novi transporti čet in orožja iz Italije in Nemčije

ALGECIRAS, 11. marca. AA. Nekaj angleških potnikov je doploval sinoči iz Cadixa in je povedal, da so koncem prejšnjega tedna pripili v Cadix trije laški parniki s pokritimi imeni in brez zastav. Parniki so pripeljali nov kontingent italijanskih vojakov. Nemška križarka »Deutschland« je v luki izkrcala tajstven tovor orožja in municije.

Spopad na morju

Brest, 11. marca. AA. Havas: Španski tovarniški parnik »Conde de Zubeira« je priplul z vso hitrostjo v juko. Nekaj nacionalističnih parnikov je streljal nanj sinoči ob 22. uri blizu Cressanta. Na parniku je bila posadka 38 mož in je parnik peljal tovor iz neke angleške luke v Bilbao. Na parnik je bilo oddanih nad 60 topovskih strelcev. Granata 105 mm je padla na sprednji del parnika, druga granata pa je zadela poveljniški most pa ni eksplodirala. Nikdo ni bil ranjen.

V Nemčiji ne smejo o tem nič vedeti

BERLIN, 11. marca. AA. Havas: Policija je večeraj zaplenila naslednje angleške liste z dne 9. marca: »Times«, »Daily Telegraph«, in »Evening Standard«. Za vedno pa sta v Nemčiji prepovedana »Manchester Guardian« in »Daily Herald«. »Times« je bil zaplenjen najbrž radi tega, ker je objavil številko o tem, koliko letal-

Daranyi noče ničesar vedeti

Na večerajšnji seji parlamenta je zanikal vse vesti o nacističnem puču

Budimpešta, 11. marca. br. Za današnjo sejo poslanske zbornice je vladalo v vseh političnih krogih ogromno zanimanje. Splošno so namreč napovedovali, da se bo danes razvila v parlamentu velika debata o nameravanem in še pravočasno preprečenem nacističnem prevratu, o katerem so vse stranke vložile interpelacije in zahtevale od vlade pojasnila. Madžarski parlament še ne beleži, da bi bilo kdaj o isti stvari vloženo toliko interpelacij. V diplomatski loži je bilo navzočih mnogo diplomatov, novinarov, ki pa je bila nabito polna. Tudi galerije so bile zasedene do zadnjega kotička. Potek seje se je razvil proti vsakemu pričakovanju in tvori prav to dejstvo največje politične senzacije. Proti vsemu pričakovanju namreč sploh ni bilo nobene debate.

Predsednik vlade dr. Daranyi je takoj po otvoritvi seje izjavil, da more v odgovor na vse vložene interpelacije ugotoviti samo to, da so vse te interpelacije in z njimi združena vprašanja zgrajena na netočnih poročilih inozemskega tiska. Na Madžarskem sploh ni bilo nobenega prevrata, niti ni bil nameravan, še manj pa se je pripravljala akcija, ki bi imela za cilj izpremembo režima. In čeprav bi se kaj takega zgodilo, je vlada dovolj močna in odločna, da bi vsak tak poizkus v kralji zadušila. Ker se torej ni zgodilo prav ničesar, kar bi zahtevalo kakšno obširnejšo pojasnila ali razpravo v parlamentu, prosi naj poslanska zbornica takoj preide na

dnevni red. Izjava predsednika vlade je izzvala največje presenečenje. Opozicija je proti takemu načinu obravnavanja zakulisnih intrig, ki imajo svoj izvor v inozemstvu, ostro protestirala, toda vladna večina je odobrila stališče predsednika vlade in sklenila prost prehod na dnevni red.

V parlamentarnih krogih mnogo komentirajo to postopanje vlade, ki je sama dala pobudo za vložitev interpelacij in napovedovala razna razkritja. Splošno prevladuje mnenje, da se je sedaj tudi vlada uklonila intervenciji iz inozemstva in preprečila vsako razpravo o nameravanem prevratu, ki bi mogla prinesiti senzacionalna razkritja o tajnem rovarjenju gotovih evropskih držav.

Čsl. prosvetni minister na Norveškem

Oslo, 11. marca. br. Na svojem potovanju po skandinavskih državah je danes prišel češkoslovaški prosvetni minister dr. Emil Franke v Oslo. Na kolodvoru so ga pozdravili norveški prosvetni minister z zastopniki znanjega ministristva ter predstavniki čsl. kolonije in raznih kulturnih organizacij. Opoldne je bil minister dr. Franke v avdienci pri kralju. Popoldne je bila v prosvetnem ministristvu konferenca o kulturnem zblizanju in sodelovanju med Norveško in Češkoslovaško. Vsi norveški listi posvečajo češkoslovaški tople članke in poudarjajo pomen te demokratične države sredi kaotične Evrope.

Zadnja pot Toma Zupana

Ljubljana, 11. marca
Včeraj popoldne je spremlja Ljubljana blagopokojnega msgr. Zupana na zadnji poti. Pogreb je pokazal kako priljubljen je bil ta vzoren narodni svetnik in kako globoko simpatije je vžival pri vseh slojih našega naroda. Kropit so ga prihajale v Alojzijeve velike množice prebivalstva, zlasti dolge vrste njegovih učencev in župnikov. Pogrebne obrede je opravil škof dr. Rožman ob številni asistenci, potem se je pa razvil dolga žalni sprevod, v katerem je bilo mnogo odličnih zastopnikov naše svobode.
Od velikega pokojnika se je poslovil samo prvomestnik CMD ing. Mačkoveš, ki je zaključil svoje v srce segajoče poslovilne besede z obljubo, da pokojnikova CMD nikoli ne bo opustila njegovih teženj.

Dimo Kazasov v Ljubljani

Drevi ob 20. bo predaval v Trgovskem domu o sodobni Bolgariji

Ljubljana, 11. marca
V Ljubljano je prispel v torek zvečer bivši bolgarski minister in poslanik na našem dvoru, velik prijatelj našega naroda g. Dimo Kazasov. Naš dragi gost je iskren prijatelj jugoslovnsko-bolgarskega zblizanja in eden prvih, ki je zastavil na tem polju vse svoje bogate izkušnje in izredne sposobnosti. Po toplem sprejemu na kolo-

janko, zvečer je pa g. minister predaval v Rotary klubu.

Našega dobrega prijatelja je v toplih besedah pozdravil v zborničnih prostorih predsednik Zbornice g. Ivan Jelačin. Spominjal se je bivanja naših gospodarstvenikov v Bolgariji, kjer so bili povsod pri srčno sprejeti in kjer so lahko spoznali, kako globoko korenine je že pognala tudi med bolgarskim narodom ideja zblizanja. Prepričali so se tudi lahko, da je padla misel carinske unije med obema državama tudi v Bolgariji na rodovita tla in da bodo storiili bolgarski krogi vse, kar je v njihovih močeh, da dobimo čimprej carinsko unijo. Govornik se je zahvalil g. Kazasovu za njegovo dosedanje plodnosno delo na tem polju in izrazil trdno prepričanje, da bo svoje delo uspešno nadaljeval.

Za pozdrave se je zahvalil minister Kazasov v bolgarsčini. V lepem, jednatem govoru se je dotaknil mračne preteklosti obeh narodov, in z globoko vero v lepšo bodočnost je naglašal, da so padle po zli usodi postavljene meje med obema narodoma, da že preveč vsa iskrena srca južnih Slovanov ena misel, da si čimprej enoemo v roke, in se združimo, da bomo eno od črnega morja do Triglava.

Drevi ob 20. bo predaval g. minister Dimo Kazasov v veliki dvorani Trgovskega doma o sodobni Bolgariji. Jugoslovnsko-bolgarska liga vabi vse prijatelje zblizanja z Bolgariji in vse narodno občinstvo, da se njegovega predavanja udeležijo. Vstopnine ni. Pridite v čim večjem številu, da izkalemo milemu gostu naše simpatije in priznanje za njegovo delo v korist obema bratskima narodoma.

Razstava Male antante v Pragi Včeraj si jo je ogledal prezident dr. Beneš

Praga, 11. marca. br. Prezident dr. Beneš je večeraj s svojo soprogo obiskal praski velesejem. Pri prihodu sta ga pozdravila trgovski minister dr. Najman in predsednik velesejske uprave Stiasny. Minister dr. Najman je v svojem govoru naglasil, da kaže tudi ta velesejem velik gospodarski napredek češkoslovaške in zlasti uspešno zmago nad gospodarsko krizo, ki je bila najtežja preizkušnja za go-

spodarsko samostojnost Češkoslovaške. Zastopnik velesejske uprave je opozoril zlasti na razstavo Male antante, ki prinaša povzdigi gospodarskega blagostanja članic Male antante. Prezident republike si je nato podrobno ogledal velesejem. Posebno dolgo se je zadržal na razstavi držav Male antante in se zanimaj zlasti za statistiko medsebojne izmenjave blaga, ki kaže razveseljiv napredek.

Tatovi na delu

Ljubljana, 11. marca.
V torek popoldne je bilo vliumljeno v mehaniko delavnic Alojza Kavčiča na Tržaški cesti, kjer so odnesli tatovi avto-dinamo, 4 diname za kolesa, 10 kom. ležajev, nekaj zlata in več kolenih gum, v skupni vrednosti 2550 Din. Iste noči so vdrli v le. seno verando v Tomšičevi ulici 7. Ukradli so več moških oblek, dva površnika, več parov čevljev, 7 parov sandal in nekaj druge robe, ki so jo stlačili v kufelje. En tat se je splazil tudi v sobo kuharice Ljudmila Markičeve, ter ji odnesel 2 para čevljev in umazajo torbico z drobižem. Škoda znaša nad 4000 Din.

V noči na arado so svedrovec obiskali pisarno »Jugoradiators« v Kolodvorski ulici, kjer so odnesli ročno blagajno vredno 400 Din, v kateri pa k sreči ni bilo denarja. Tatovi so se polastili tudi 500 Din vredne avtomatske pištole. Lastnik Friderik Hertle ima 2000 Din škode. V noči na četrtek je bilo vliumljeno v kuhinjo Marije Šprogarjeve v Železnikarjevi ulici 5 in ukradene več obleke, nekaj parov čevljev, nikljasta ura, ura budilka in nekaj drugih predmetov. To tatvino imata na vesti dva brezposelnika, ki sta proti večeru beračila v hiši. Policiji je prijavljenih tudi več vlovov ter tatvin v okolici mesta, kjer se radi potapa jo sumljivi tipi, ki se ne upajo v mesto. V zadnjem času pa so orožniki vendarle odkrili več skrivališč tatov in vlovilcev in

sirot na Brezovici in št. Vida. Aretirani so okrog 10 mlajših moških.

Vremenska poročila

po stanju z dne 11. t. m. ob 7. uri zjutraj
Radeče-Planica: —1, oblačno, mirno, 30 srena.
Planica-Slatina: 0, oblačno, mirno, barometer se dviga, 50 srena, mala in srednja skakalnica uporabni.
Kranjska gora: 0, barometer se dviga, 20 srena.
Vrški, Krnica: 180 prašica, sankalističe uporabno.
Pokljuka: —3, 5 prašica na 75 podlage, mala in srednja skakalnica uporabni.
Bistrica, Boh. Jezero: +3, dežuje, v dolini ni snega.
Triglavsko jezero: 0, sneži 230 južnega snega.
Kamna: 0, sneži, 15 južnega snega na 220 podlage.
Vogel: —1, oblačno, sneži 240 južnega snega.
Po stanju z dne 10. 3. 1937.
Gorjuše: sneži, 45 južnega snega.

Borzna poročila.

Carib, 11. marca, Beograd 10, Pariz 20.01, London 21.415, New York 438.375, Bruselj 73.90, Milan 23.07, Amsterdam 230.80, Berlin 176.30, Dunaj 80—80.85, Praga 15.29, Varšava 83.10, Bukarešta 3.25.

